

„Învățăm despre românii din Serbia”, un proiect care a ajuns la inima craiovenilor

Campania „Învățăm despre românii din Serbia” s-a derulat pe parcursul unui an de zile și a constat într-o serie de cursuri, dezbateri, mese rotunde și seminarii despre istoria, geografia, cultura și tradiția, spiritualitatea și obiceiurile românilor din Valea Timocului. Ajuns la ultima ediție planificată pentru acest an, organizatorii – Asociația Studenților Timoceni, în parteneriat cu cotidianul regional „Cuvântul Libertății” și Biblioteca Județeană „Alexandru și Aristia Aman” din Craiova – și-au dorit să se bucure împreună cu publicul cu care s-a întâlnit luna de luna de rezultatele obținute. „Dezbaterile derulate în acest an au contribuit nu doar la înfățișarea elementelor lingvistice, de cultură și tradiție ale românilor sud-dunăreni, punți incontestabile în efortul de cunoaștere a românilor de la sud de Dunăre, cât și la o mobilizare fără precedent în rândurile comunității sârbești din Craiova, respectiv Oltenia. Faptul că tinerii energici și conștienți de identitatea lor etnică militează pentru câștigarea de drepturi pentru ei și minoritatea pe care o reprezintă este un lucru îmbucurător. Doresc, în final, să salut implicarea exemplară a tinerilor timoceni în desfășurarea acestei manifestări și să-i asigur că acolo unde se poartă o luptă pentru graiul, cultura și tradiția românești, Biblioteca Aman îi va sprijini și li se va alătura fără întârziere”, a declarat **Lucian Dindrică**, managerul Bibliotecii Județene „Alexandru și Aristia Aman”, o gazdă primitoare pentru acest proiect.

Ion Prioteasa: „Am intrat în acest parteneriat cu toată forța, cu tot sufletul”

Președintele Consiliului Județean Dolj, Ion Prioteasa, a fost unul dintre cei mai mari susținători ai acestui proiect, luând parte la toate dezbaterile la care a fost invitat, dezbateri în cadrul cărora a ținut să-și manifeste sprijinul necondiționat pentru românii din Valea Timocului. „Noi am intrat în acest parteneriat cu toată forța, cu tot sufletul, astfel că instituții care aparțin de Consiliul Județean Dolj și-au dat întreg concursul pentru ca această campanie să se desfășoare cât mai bine. Mi-ar fi greu să numesc un alt proiect care s-a bucurat de mai multă atenție decât acesta, care i-a adus mai aproape de noi pe românii de peste Dunăre, după cum, prin ceea ce s-a petrecut în această bibliotecă, la consiliul județean, la Muzeul Olteniei și chiar la Bruxelles, românii de peste granițe au aflat despre preocupările noastre, despre

faptul că noi, cei de aici, încercăm cât mai mult să le fim alături. Vă felicit pe toți cei care v-ați dat concursul la această campanie, asigurându-vă că, dacă doriți să extindeți acest proiect, aveți sprijinul nostru necondiționat și vă transmit felicitările și mulțumirile noastre”, a declarat președintele Consiliului Județean Dolj, **Ion Prioteasa**.

Peste 300.000 de români trăiesc în Valea Timocului

Inimosul lider al studenților timoceni, Alexander Najdanovic a accentuat faptul că, deși datele oficiale spun că în Valea Timocului trăiesc 40.000 de români, în realitate numărul acesta este mult mai mare, fiind vorba de 300.000. „Noi nu facem o diferență între vlahi și români, noi suntem un singur popor. Nu numai în Valea Timocului trăiesc români, ci și în Banatul sârbesc, unde sunt tot în jur de 100.000, cum spun cele neoficiale, iar cele oficiale - 30.000. Față de românii din Banat care au toate drepturile fundamentale, învățarea limbii române și slujirea în limba română în biserici și de media în limba română, românii din Timoc nici până astăzi nu au reușit să obțină toate aceste drepturi”, a spus Alexander Najdanovic. „Din punctul meu de vedere, vlahii vor fi pentru totdeauna români, nu vor fi altceva și la București așa se consideră. Lucrurile acestea au produs o mișcare destul de șocantă în unele medii din jurul României, dar a trecut. Trebuie să fie un act de curaj care să îi îndemne și pe alți lideri politici să susțină lucrurile cu subiect și predicat. Nu putem să spunem că spune că suntem albi dacă suntem negri numai ca să nu îi deranjăm pe alții. Dacă nu deranjezi pe nimeni înseamnă că nu există”, a subliniat senatorul Viorel Badea, care cunoaște foarte bine problemele pe care le au

Biblioteca Județeană „Alexandru și Aristia Aman” a găzduit, vineri, ultima ediție a campaniei de cunoaștere a românilor de peste Dunăre, „Învățăm despre românii din Serbia”. Pornit inițial ca o inițiativă de suflet care și-a propus să-i apropie pe craioveni de frații lor din Valea Timocului, proiectul s-a dovedit la final că se bucură de un succes peste așteptări, dorindu-se a fi continuat. Întâlnirile, care au fost organizate cu consecvență luna de luna, au avut un impact palpabil asupra românilor sud-dunăreni, sensibilizându-i și responsabilizându-i deopotrivă. Ediția de final s-a bucurat de prezența unor invitați deosebiți precum Ion Prioteasa, președintele Consiliului Județean Dolj;

senatorul Viorel Badea; liderul românilor din Kladovo, Tihan Matasarevic; Bozidar Jankovic, consilier Mișcării Democratice a Românilor din Serbia; Alexander Najdanovic, președintele Asociației Studenților Timoceni; Ion Cobisenco, președintele Asociației Studenților Basarabeni din Craiova; Ramona Dumitru, consilierul europarlamentarului Victor Boștinariu; directorul Direcției pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Dolj, Dan Lupescu; profesorul Tudor Nedelcea; profesor Rodica Stovicek; Romeo Crâșmaru, directorul Jurnalului Românesc și al Asociației Forum pentru Cultură și Identitate; olimpica Raluca Călinoiu, elev la Colegiul Național „Frații Buzzești” din Craiova.

românii din Valea Timocului, fiind mult timp reprezentantul Departamentului Români de Pretutindeni.

„Dreptul la dobândirea cetățeniei pentru toți cei care se recunosc ca fiind români”

Senatorul Viorel Badea a prezentat inițiativa privind modificarea articolului 11 din Legea cetățeniei prin introducerea unui nou paragraf în care se spune că dreptul la dobândirea cetățeniei trebuie să îl aibă toți cei care se recunosc ca fiind români. „Nu e o chestie de noutate, am preluat și noi ceea ce fac ungurii, bulgarii, polonezii, spanioli, francezii și pot continua până mâine cu exemple. Este ușor frustrant că ne-am trezit așa târziu să o facem, dar până în acest moment multora dintre colegii noștri politici le era teamă să facă acest pas. Nu e un proiect care s-a născut în beciurile alchimice ale nu știu cărui serviciu secret. Ori de câte ori noi am mers în Serbia, Bulgaria, Albania, Macedonia, toți ne-au spus că vor să fie cetățeni români ca să facă ceva plener pentru națiunea din care fac parte. Deci nu e un proiect nou pe scena politică, nu este nu știu ce elucubrație pe care noi o susținem la parlament ca să ne facem campanie electorală”. În opinia senatorului Viorel Badea importanță nu e cetățenia, ci identitatea fiecăruia. „Cetățenia este o haină pe care o pun peste mine, iar sufletul meu este națiunea română. Este o formalitate pe care trebuie să o îndeplinim pentru că acești conaționali ai noștri și-o doresc. și noi trebuie să facem în așa fel încât să ne fie dor și de timoceni, și de basarabeni, și de aromâni, și de meglenoromâni, etc, pentru că ei sunt parte din neamul nostru. Iar educația tineretului trebuie să fie și în jurul acestor principii pentru că România numai cu românii din interiorul actualelor hotare ale țării este văduvită”.

„Serbia va trebui să recunoască drepturile românilor din Timoc”

Parlamentarul român consideră că Serbia va trebui să recunoască drepturile românilor din Timoc privitoare îndeosebi la folosirea limbii române în școli și în biserici. „Dacă nu va reuși să intre în UE, Serbia nu va reuși pe mâna ei din cauza comportamentului pe care îl are. În Parlamentul României, Comisia pentru românii de pretutindeni, pe care o conduceam la momentul respectiv, a dat aviz negativ Tratatului de asociere a Serbiei la UE. Și asta în urma discuțiilor pe care le-am avut cu ei și le-am spus că nu vrem decât două lucruri, să le asigure românilor de acolo școală în limba română și posibilitatea de a sluji în limba română, două chestii foarte simple. Nu ne-au ascultat, credeau că glumim și au avut niște emoții și vor acea în continuare. Oricât de mult ne-am dori noi ca toți vecinii noștri să intre în UE, dar ca și ei să își asume niște responsabilități pe care toți partenerii din UE și le-au asumat până acum”, a mai spus senatorul Viorel Badea.

Tihan Matasarevic: „De 2.000 de ani am așteptat momentul acesta”

Tihan Matasarevic, președintele Asociației pentru Tradiția și Cultura Românilor „Dunărea” din Kladovo, a mărturisit că au fost câteva persoane cu funcții foarte importante, printre care președintele Traian Băsescu, a numite întâlniri și evenimente care le-au dat curajul necer românii din Timoc pentru a-și cere drepturile care le revin. Iar cel mai important drept obținut este predarea limbii române în câteva școli din Valea Timocului. „Aproape 2.000 de ani am așteptat să vină momentul acesta, să se înființeze școli în Serbia în limba română. Am început în urmă de vreo 2-3 ani, inițiativa a avut-o Asociația pentru tradiția și cultura românilor din Serbia, care are sediul la Kladovo. A câștigat forță

când a fost Traian Băsescu la Kladovo și la Negotin, de atunci ne-am apucat de treabă. Toate activitățile de acolo, mese rotunde, seri românești, au participat lideri din România care au ascultat doleanțele noastre și ne-au sprijinit din toată puterea lor. Aceste inițiative ne-au dat nouă, și la Bor și la Kladovo, curaj să cerem limba română în școli. Avem în gând să băgăm limba română oficială și prin primării și vreau să vă spun că eu nu am de gând să mă opresc din aceste demersuri”.

Olimpica Raluca Călinoiu a făcut o donație de carte simbolică

Olimpică la Limba și Literatura Română, Raluca Călinoiu, care este elev la Colegiul Național „Frații Buzzești” din Craiova, a făcut o donație de carte simbolică, dorind, în felul acesta, să fie aproape de tinerii care doresc să învețe limba română. „Vă încurajez să aduceți o carte sau mai multe și îi încurajez pe cei care vor să învețe limba română să o folosească și chiar să citească în limba română pentru că cititul este foarte important pentru dezvoltarea noastră personală și limba noastră trebuie să existe în fiecare dintre noi chiar dacă nu locuim, în România”. Rodica Stovicek, care este profesor de limba română la Școala Gimnazială „Sfântul Dumitru” din Craiova, a subliniat faptul că nici o limbă nu poate fi vorbită într-o formă pură, ea fiind într-o continuă schimbare, dar pentru un vorbitor importantă este dorința de a o folosi. „Limbă română pură, ca profesor de limba română, vă spun că nu există, așa cum nu există nici italiană, franceză pură. Este o limbă literară acceptată de gramatici care sunt valabile într-un anumit moment pentru că, după cum știți, limba este un organism viu care evoluează. Probabil că peste 20 de ani ceea ce vorbim acum poate fi considerat anacronic, depășit. Dar ceea ce contează este dorința de a vorbi românește”.

